

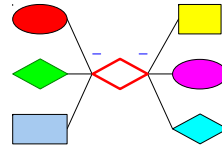
09. Beweging tegen een voorwerp

In deze beknopte analyse van arbeidsgerelateerde ongevallen gaat het over ongevallen waarbij het slachtoffer lichamelijke arbeid of werk verricht waarbij men zich veel moet bewegen, en waarbij men het risico loopt tijdens het maken van bewegingen op zodanige wijze tegen een object of persoon aan te komen dat men letsel oploopt. De analyse is gebaseerd op een in het programma Storybuilder vastgelegd model.

Het model is gebaseerd op de 127 aan de Arbeidsinspectie in de periode Januari 1998 – Februari 2004 gemelde ongevallen, waarvoor er een inspectierapport (boete-, ongevalsrapport of proces verbaal) voorhanden was met de bevindingen van de inspecteur en de getuigenverslagen.

Tabel 1 Ernst van het ongeval

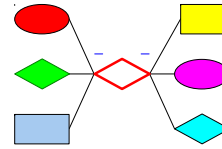
STORYBUILD	GEMIDDELD AANTAL GISAI-ONGEVALLLEN PER JAAR				RATIO'S		
	Overlijden	Blijvend letsel	Geen blijvend letsel	Onbekend letsel	Overlijden	Blijvend letsel	Geen blijvend letsel
09 Bewegen tegen een voorwerp	0	8	5	8	0	1	1

Tabel 2. Soort beweging van het slachtoffer/ werkzaamheid van het slachtoffer waardoor de beweging veroorzaakt wordt¹

Soort beweging van het slachtoffer/ werkzaamheid van het slachtoffer waardoor de beweging veroorzaakt wordt	Omschrijving	% ongevallen	Aantal ongevallen 1998-febr. 2004	Aantal ongevallen per jaar
Soort beweging van het slachtoffer				
Bewegen van handen of armen	Zoals het optillen, wegzetten of wegduwen van voorwerpen met handen of armen	31,5%	40	6
Lopen		19,7%	25	4
Van een voorwerp afstappen of weglopen of eroverheen stappen	Bijvoorbeeld: een stoel, traptreden, een ladder, doos, voertuig, hek	15,0%	19	3
Werkzaamheid van slachtoffer				
Logistieke werkzaamheden of hanteren van lasten	Zoals orders verzamelen, laden en lossen en andere logistieke werkzaamheden	24,4%	31	5
Verplaatsen van perso(o)n(en); rondlopen	Bijvoorbeeld van één gedeelte van het gebouw, het terrein of de installatie naar een ander gedeelte	18,9%	24	4
Spel, sport of oefeningen	I.v.m. het werk (training, teambuilding of uitvoerende kunstenaars)	11,8%	15	2

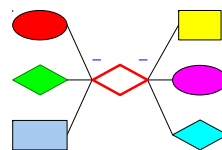
¹ Vanwege ruimtegebrek geen vermelding van activiteiten met lagere waarden

Tabel 3 Falende barrières: de directe oorzaken. Waar ging het mis?²

FALENDE BARRIÈRE	Omschrijving	% ongevallen	Aantal ongevallen 1998-febr. 2004	Aantal per jaar
Ongecontroleerde beweging van het slachtoffer in de richting van het voorwerp	Controleverlies door struikelen, uitglijden, duwen of andere externe kracht			
Verlies van beheersing over het lichaam	Zoals evenwichtsverlies van slachtoffer veroorzaakt door iemand anders of door een externe kracht (bijv. harde wind) die op het slachtoffer wordt uitgeoefend	42,5%	54	9
Lichaam(sdeel) op verkeerde plaats / in verkeerde stand	Lichaam of lichaamsdeel op verkeerde plaats / in verkeerde stand (bijvoorbeeld: sprong van oplegger waarbij lichaamsdelen bekneld raken)	29,9%	38	6
Uitrusting verkeerd gekozen	Bijvoorbeeld: gebruik van verkeerde uitrusting om ergens binnen te komen (gebruik van ladder, trap treden)	13,4%	17	3
Gecontroleerde beweging van het slachtoffer in de richting van het voorwerp	Zich in de richting van een voorwerp bewegen zonder zich bewust te zijn van de aanwezigheid van het voorwerp of een deel daarvan			
Probleem ligt bij de uitrusting of (de toestand van) het voorwerp	Slachtoffer is zich niet bewust van de mogelijk gevaarlijke eigenschappen van het voorwerp	28,3%	36	6
Geen of gebrekkig(e) visueel contact of zichtbaarheid (m.b.t. voorwerp of slachtoffer)	Slachtoffer zag het voorwerp of de persoon niet (of andere persoon zag het slachtoffer niet)	23,6%	30	5
Onjuiste plaatsing van het voorwerp	Plaatsing van voorwerpen is niet goed of onlogisch (grote afvalbak direct om de hoek)	11,0%	14	2
Hulpverlening				
Probleem met PBM's	Als persoonlijke beschermingsmiddelen de gevolgen van het contact minder ernstig hadden gemaakt	14,2%	18	3
Verkeerde reactie op noodsituatie		5,5%	7	1
Fouten m.b.t. afscherming	Hiermee wordt bedoeld dat er (op scherpe of ruwe oppervlakken) geen bescherming is aangebracht om de ernst van de gevolgen van aanraking te verminderen (bijv. door een scherp voorwerp met ander materiaal te bedekken)	3,1%	4	1

² Opmerking: er kunnen per ongeval meerdere barrières gefaald hebben

Tabel 4 Achterliggende oorzaken: taken en managementfactoren. Hoe en waarom ging het mis?³

Onderliggende fouten	Omschrijving	% ongevallen	Aantal ongevallen 1998 -febr. 2004	Aantal per jaar
Niet goed uitgevoerde taken	Omschrijving			
Gebruikmaken van een goede controle over het lichaam	Het slachtoffer maakt geen gebruik van een goede lichaamsbeheersing (uitglijden of struikelen: 22,8%; ravotten of lol trappen: 7,1%)	37,0%	47	8
Gebruikmaken van juiste stand of plaatsing van lichaam of lichaamsdeel	Het slachtoffer maakt geen gebruik van een juiste stand of plaatsing van lichaam of lichaamsdeel (ring aan de vinger die oorzaak is van het schade toebrengende contact: 11,8%)	24,4%	31	5
Zorgen voor adequate uitrusting of (toestand van het) voorwerp	Niet gezorgd voor geschikt(e) uitrusting of voorwerp (uitrusting zonder passende veiligheidsvoorziening: 12,6%; geen of ontoereikende veiligheidsbril: 8,7%)	18,9%	24	4
Gebruikmaken van visueel contact met slachtoffer of zichtbaarheid van voorwerp	Geen gebruik gemaakt van visueel contact met slachtoffer of van zichtbaarheid van voorwerp: 8,7%; voorwerp is niet goed gemarkeerd of aangegeven 3,9%)	18,9%	24	4
Falende managementvoorzieningen (middelen, motieven)	Omschrijving (en % ongevallen per ondersteunende taak)			
Motivatatie om te zorgen voor juiste stand of plaatsing van lichaam(deel)	Onvoldoende motivatie of interesse om zich bewust te zijn van het belang van een veilige plaatsing of stand van het lichaam of delen daarvan	20,5%	26	4
Zorgen voor een passend(e) uitrusting of (toestand van het) voorwerp	Niet gezorgd voor passend(e) uitrusting of (toestand van het) voorwerp	16,5%	21	3
Motivatatie om te zorgen voor een juiste beheersing van lichaam of lichaamsdelen	Onvoldoende motivatie of interesse om te zorgen voor een juiste beheersing van lichaam of lichaamsdelen	11,0%	14	2
Motivatatie om ervoor te zorgen dat de juiste uitrusting gekozen wordt	Onvoldoende motivatie of interesse om ervoor te zorgen dat de juiste uitrusting gekozen wordt	8,7%	11	2
Motivatatie om te zorgen voor een goed visueel contact met het slachtoffer c.q. zichtbaarheid van het voorwerp	Onvoldoende motivatie of interesse om te zorgen voor een goed visueel contact met het slachtoffer resp. zichtbaarheid van het voorwerp	8,7%	11	2

³ Opmerking; er kunnen per ongeval meerdere achterliggende oorzaken een rol spelen